

Kindercentrum de Vuurtoren

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	3
2	Missie en visie	4
3	Grote risico's	5
4	Omgang met kleine risico's	6
5	Risico-inventarisatie	7
6	Thema's uitgelicht	8
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	8
6.2	Vierogenprincipe	8
6.3	Achterwachtingregeling	8
6.4	3 uursregeling	9
7	EHBO-regeling	10
8	Beleidscyclus	11
9	Communicatie en afstemming intern en extern	12

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kindercentrum de Vuurtoren, dat geldt voor alle locaties waar Kindercentrum de Vuurtoren opvang biedt. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Kinderen leren we omgaan met kleine risico's en ze worden zo veel mogelijk beschermd tegen grote risico's waar ernstige gevolgen uit kunnen voortvloeien. Om tot dit beleidsplan te komen hebben we het bestaande beleid van Kindercentrum de Vuurtoren opnieuw bekeken en herschreven. Uitgangspunt hierbij is of de huidige werkwijze leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel-, en leefomgeving.

De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Naar aanleiding van ervaringen van de medewerkers, veranderingen in wet- en regelgeving zal dit beleidsplan jaarlijks bijgesteld worden. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal tijdens team- overleggen regelmatig het thema veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden bijgesteld.

Rein van den Bos
Directeur / Beleidsmedewerker Veiligheid en Gezondheid

2 Missie en visie

We vinden het belangrijk dat Kindercentrum de Vuurtoren een veilige en gezonde omgeving biedt voor de kinderen en de medewerkers. We werken met z'n allen aan een gezonde en veilige kinderopvang,

Kinderen ontdekken elke dag waar ze goed in zijn. Wij geven ze de ruimte om hun talenten te ontwikkelen. Net zoals kinderen zijn wij steeds in beweging. Zij groeien en wij groeien mee. Dit groeien gaat (soms letterlijk) met vallen en opstaan, en daar kunnen we doorlopend van leren. En natuurlijk maken we voortdurend een inschatting van de risico's, waardoor we gevaarlijke situaties proberen te voorkomen. We willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook ruimte, de wereld mogen ontdekken, leren met vallen en opstaan. Kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen, horen hierbij. We leren kinderen stap voor stap omgaan met situaties die zij spannend vinden of risico's met zich meebrengen. Zo leren ze ook hun eigen grenzen kennen en verleggen.

Vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel een veilige, werkbare en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3 Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal vijf belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de complete risico-inventarisaties die per locatie zijn gemaakt.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Vallen van hoogte. Genomen maatregelen zijn o.a. gecertificeerde speeltoestellen in de speeltuin en op het schoolplein.
- Verstikking. Genomen maatregelen zijn eventueel touwtjes in kleding verwijderen, speelgoed 'op maat' van leeftijd, kinderen instrueren in het gebruik van (spring)touw, rustig eten door goed te kauwen
- Vergiftiging. Genomen maatregelen zijn het zo min mogelijk aanwezig zijn van giftige (vloei)stoffen op locatie en als wel aanwezig, ze hoog opbergen of in een gesloten kast.
- Verbranding. Genomen maatregelen zijn geen hete dranken in de nabijheid van kinderen en de kinderen mogen niet in de keuken komen zonder begeleiding.
- Verdrinking. Genomen maatregelen zijn afspraken over gebruik van badjes/zwembaden, en het gebruik van zwembandjes e.d., niet in water met stroming zwemmen (lees rivier).

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag. Genomen maatregelen is een gedragscode, die aangescherpt zal worden in 2018.
- Kindermishandeling. Genomen maatregelen zijn dat er een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is, die jaarlijks wordt besproken.
- Vermissing. Genomen maatregelen zijn duidelijke afspraken over toezicht bij open buitenruimtes en hoe te handelen bij uitstapjes, gesloten buitenruimtes en een 'drempel' voor kinderen op de locatie zonder toezicht te verlaten (zoals verzwaarde deuren).

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Medische fouten: Genomen maatregelen zijn gebruik van medicijnverklaringen en duidelijke afspraken over medisch handelen en plaatsen van kinderen met medisch risico, Alle medewerkers krijgen kinder-EHBO en er zijn voldoende BHV's.
- Infectieziektes: Genomen maatregelen zijn: We zorgen voor informatievoorziening naar ouders. De adviezen of waarschuwingen van het RIVM gelden hierbij als leidraad.
- Binnenmilieu: Genomen maatregelen zijn dat alle locaties zijn onderzocht op ventilatie-eisen en dat er iedere dag wordt "gelucht". Ook worden de temperatuur in de koelkasten dagelijks gecontroleerd.
- Buitenterrein: Giftige planten worden overal gemeden en de buitenruimtes worden regelmatig gecontroleerd op scherpe voorwerpen.

4 Omgang met kleine risico's

Volgens onze missie geven we aan dat we kinderen de ruimte geven om te ontdekken. Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen, zoals ook te vinden op veiligheid.nl/risicovol spelen.

Daarnaast willen we de kinderen beschermen tegen onaanvaardbare risico's.

Deze grens tussen aanvaardbaar risico en de ruimte voor ontwikkeling en onaanvaardbaar risico proberen we op de volgende werkwijze te bepalen.

- Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
- Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.
- Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
- Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

De bovengenoemde risico's aanvaarden wij als risico's met slechts kleine gevolgen. Wij leren kinderen hier op de juiste wijze mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die binnen Kindercentrum de Vuurtoren met kinderen gemaakt zijn, zijn bijvoorbeeld: het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een elleboogholte voor de mond tijdens niezen of hoesten.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de risico-inventarisatie en huisregels van de locatie. De afspraken/huisregels worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5 Risico-inventarisatie

Op alle locaties van Kindercentrum de Vuurtoren is een actuele risico-inventarisatie in de oude stijl aanwezig, voor het laatste geactualiseerd in oktober 2017.

Vanaf eind 2018 zal vanuit Kindercentrum de Vuurtoren een start worden gemaakt met een nieuwe methode voor de risico-inventarisatie. Daarbij wordt op alle locaties voor de start, bij een verbouwing, ander gebruik van ruimtes of minimaal eens per vier jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd met de thema's veilig en gezond gebouw, verzorgen, veilig ontdekken en sociale veiligheid. Deze wordt door een van de medewerkers in samenspraak met het team van de locatie ingevuld.

In de risico-inventarisatie zijn de algemene afspraken en regels zoals we die binnen Kindercentrum de Vuurtoren volgen opgenomen en deze kunnen waar nodig worden aangepast naar de locatie. Afspraken om risico's te beperken worden hierin vastgelegd, net als hoe gehandeld moet worden bij onveilige en ongezonde situaties en de acties die worden ondernomen om verbeteringen door te voeren en de controle hiervan. Minimaal jaarlijks worden de inventarisatie en/of de werkafspraken van deze inventarisatie bij alle teamleden van de locatie onder de aandacht gebracht. Dit kan door afspraken te bespreken en checks uit te voeren.

Dagelijks vindt er een visuele check plaats van de ruimtes binnen en buiten. Pedagogisch medewerkers bekijken de ruimte als ze binnenkomen. Risicovolle situaties of bijzonderheden worden direct verholpen.

6 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren, waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken. De gedragscode die geldt voor alle medewerkers, stagiaires en klanten van Kindercentrum de Vuurtoren komt dan ook aan de orde.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

Deze maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Er wordt gestreefd naar een werksituatie waarin zoveel mogelijk met minimaal 2 volwassenen wordt gewerkt.
- Er wordt zoveel mogelijk in het zicht gewerkt. Dit houdt in dat er, daar waar mogelijk, altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden. Bijvoorbeeld bij het beschilderen van ramen wordt hier rekening mee gehouden
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang en deze afspraken zijn bekend.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed en medewerkers zijn hiermee bekend.

6.2 Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is voor de BSO niet verplicht, toch is Kindercentrum de Vuurtoren de Buitenschoolse opvang zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, groepshulp, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Door in principe met z'n tweeën aanwezig te zijn en de ruimtes transparant te houden waarborgen we het vierogenprincipe. Tijdens haal- en brengmomenten kan de tweede volwassene de ouder zijn die binnen kan lopen om een kind te komen halen of brengen. Specifieke afspraken over het vierogenprincipe per locatie zijn opgenomen in het aanvullend beleidsplan van de locatie.

6.3 Achterwachtregeling

Als er maar één medewerker ingezet wordt in de tijden dat er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, dan is er altijd een andere volwassene in het pand aanwezig. Dit kan geregeld worden zoals in de vorige situatie of de collega blijft tijdens haar pauze in het pand. Voor de BSO geldt er geen 4-ogen principe. Toch proberen we ervoor te zorgen dat, mocht een pedagogisch medewerker alleen werken met 10 kinderen (dit mag volgens de wet BKR), er dan altijd een andere volwassene bij is (vrijwilliger, stagiaire) of dat er iemand op het kantoor werkt. Mocht dit toch niet mogelijk zijn dan wordt er altijd gezorgd voor een achterwacht. De 2 locaties liggen dicht bij elkaar en bij een calamiteit kan binnen 5 minuten iemand van de ene naar de

andere lokatie komen. Voor de Vuurtoren geldt dat er altijd iemand van de directie te bereiken is. Deze persoon is dan op het kantoor aan het werk of kan binnen max. 10 minuten aanwezig zijn. Onze Voorschoolse-opvang is op schooldagen vanaf 7.30 uur op onze lokatie de Vliegende Hollander in basisschool de Driemaster. Hier kan bij een calamiteit de conciërge Mohammed of meester Richard uit groep 7 om hulp worden gevraagd, zij zijn altijd al om 7.15 uur aanwezig.

6.4 3 uursregeling

Tijdens schoolvakanties, maar ook tijdens studie- en margedagen (stakingsdag, ziekte leerjaar, enz.), zijn wij vanaf 8.00u. tot 19.00u. geopend. Voor kindercentra die langer dan 10 uur per dag open zijn is het toegestaan om per dag 3 uur af te wijken van de wettelijke beroepskracht-kind ratio (BKR). Dit is nodig om ervoor te zorgen dat de pedagogisch medewerkers niet te lange werkdagen maken. De tijden dat wij mogelijk kunnen af wijken van de BKR zijn tussen 8.00 uur. en 9.30 uur en tussen 17.00 uur en 18.30 uur. Op normale schooldagen wijken wij niet af van de BKR.

7 EHBO-regeling

Op onze locaties doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locaties hebben alle medewerkers, ook de vrijwilligers, een geldig en geregistreerd certificaat voor BHV en de kinder-EHBO. Elk jaar volgen alle medewerkers een herhaling. Op de locatie is altijd een medewerker aanwezig, die is getraind in het ontruimen en blussen. Indien nodig worden extra medewerkers of nieuwe medewerkers BHV-geschoold.

8 Beleidscyclus

Er wordt op alle locaties van Kindercentrum de Vuurtoren voor de start van het nieuwe schooljaar, bij een verbouwing of een ander gebruik van ruimtes minimaal eens per jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd. Er wordt eventueel een plan van aanpak gemaakt.

Omdat Kindercentrum de Vuurtoren een kleine organisatie is hebben wij één contactpersoon veiligheid en gezondheid, hij/zij volgt of de plannen van aanpak worden uitgevoerd. Samen met de pedagogisch beleidsmedewerker loopt hij/zij regelmatig (minimaal jaarlijks) de risico's na en zorgen ervoor dat het beleid rondom veiligheid en gezondheid onder de aandacht blijft van alle teamleden (pedagogische medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en anderen die betrokken zijn bij de opvang op de groepen).

Kindercentrum de Vuurtoren houdt zich aan de regels vanuit de verschillende wet- en regelgeving. Denk hierbij aan het voldoen aan de Voedsel- en Warenwet, Hygiënecode kleine instellingen, Wet speeltoestel- en attractiebesluiten en het Bouwbesluit. Er zijn zaken centraal uitgezet naar externe bedrijven, zoals het onderhouden van de verwarming-, alarm- en brand (blus)installaties. Meubilair op de locaties voldoet aan de eisen, zoals wettelijk vastgesteld voor de kinderopvang. Hiervoor worden geselecteerde leveranciers ingezet, om de kwaliteit te borgen en deugdelijk meubilair te leveren. De belangrijkste voorwaarden die betrekking hebben op onderdelen van de risico-inventarisatie zijn opgenomen in de inventarisatie. In de risico-inventarisatie wordt naar protocollen en huisregels verwezen, waarin over bepaalde onderwerpen kort en krachtig werkafspraken en regels zijn vastgelegd. Denk daarbij aan beleid rondom eten/snoepen, medicijngebruik, tv/computergebruik enz. Verder wordt er gebruik gemaakt van checklijsten voor controle van schoonmaak en voedselhygiëne-maatregelen.

De beleidsmedewerker volgt of locaties de inventarisaties uitvoeren en past, n.a.v. de inventarisaties die ingevuld zijn, daar waar nodig het beleid aan en communiceert dit.

9 Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij daar een rol in.

Tijdens team-overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's in het algemeen minimaal één maal per maand een agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Maatregelen/acties worden genotuleerd en ingevuld op de checklist. De checklist wordt maandelijks door de beleids-medewerker bekeken zodat hij/zij kan checken of er voortgang zit in de maatregelen die wellicht moesten worden genomen.

Nieuwe medewerkers worden tijdens hun inwerkperiode op de hoogte gesteld van het beleid veiligheid en gezondheid en de afspraken op de locatie.

Actuele zaken of aandachtspunten worden via diverse kanalen onder de aandacht gebracht van alle locaties en medewerkers (overleggen, mail).